

Aika 26.04.2010 klo 10:00 - 12:30

Paikka Vaskirinteen palvelukeskus, Yhdystie 3, Elimäki

Läsnä Luettelon mukaan

Pykälät 18 - 27

Allekirjoitukset

Jouko Mäkelä

puheenjohtaja

Tiina Pienimäki

sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Allekirjoitukset

Marjatta Nykänen

Jaakko Ruohola

Pöytäkirja on yleisesti nähtävillä

Todistaa

Toimistos sihteeri

Tiina Pienimäki

Osallistujat

Jäsenet

Mäkelä Jouko	puheenjohtaja	
Nykänen Marjatta	varapuheenjohtaja	
Kinnunen Raimo	jäsen	
Partti Arja	jäsen	
Ruohola Jaakko	jäsen	
Ruotsalainen Arto	jäsen	
Skyttä Seppo	jäsen	
Sopanen Lempi	jäsen	
Sormunen Hilikka	asiantuntija	
Sorvoja Maija	jäsen	
Säkjärvi Leila	jäsen	
Tammi Oiva	jäsen	
Pienimäki Tiina	sihteeri	
Hyökkäri Jorma	varajäsen	Anneli Hentun varajäsen

Poissa

Hartikainen Toivo	jäsen	
Henttu Anneli	jäsen	
Kasurinen Outi	kaupunginhallituksen edustaja	
Kohopää Eila	asiantuntija	

§		Sivu
18	Kokouksen laillisuus ja päätövaltaisuus	29
19	Pöytäkirjantarkastajat	30
20	Palvelupäällikkö Kirsi Kiiski kertoo hyvinvointipalveluista	31
21	Ikäihmisille järjestettävien kirjastopalveluiden tilanne.	33
22	Kouvola-päivä 8.5.	34
23	Esite Ikäihmisten neuvostosta	35
24	Vanhustyön keskusliiton järjestämä aluetapaaminen	36
25	Kuulumisia kyliltä	37
26	Vakaat-työryhmän kysely	38
27	Muut asiat	39

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Vanne § 18

Kuntalain 58 §:n mukaan muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on paikalla.

Puheenjohtajan ehdotus:

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Ikäihmisten neuvoston päätös:

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajat

Vanne § 19

Puheenjohtajan ehdotus:

Ikäihmisten neuvosto valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa. Esitetään pöytäkirjantarkastajiksi Marjatta Nykästä ja Arja Parttia.

Puheenjohtajan ehdotus:

Koska Arja Partti on estynyt tulemaan pöytäkirjan tarkastukseen viikolla 18, esitetään pöytäkirjan tarkastajiksi Marjatta Nykästä ja Jaakko Ruoholaa.

Ikäihmisten neuvoston päätös:

Puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin.

Palvelupäällikkö Kirsi Kiiski kertoo hyvinvointipalveluista

Vanne § 20

Palvelupäällikkö Kirsi Kiiski on pyydetty kertomaan hyvinvointipalveluista yleisesti, senioriterveysneuvonnasta, gerontologisesta sosiaalityöstä, hyvinvointia edistävästä kotikäynneistä ja palvelutarpeenarvioinnista.

Palvelupäällikkö kertoi hyvinvointipalveluiden kolmesta alueellisesta tiimistä, jotka sijoittuvat pohjoiselle, keskiselle ja eteläiselle alueelle. Pohjoinen alue kattaa Kuusankosken, Valkealan ja Jaalan alueet. Keskinen alue muodostuu Kouvola, Utista ja Kaipiaisista. Eteläiseen alueeseen kuuluvat taas Elimäki, Korja, Inkeroinen, Anjala, Sippola ja Myllykoski. Jokaisessa tiimissä työskentelee sosiaalityöntekijä, muistikoordinaattori, palveluohjaaja ja ehko-palveluohjaaja.

Senioriterveysneuvonnan tavoitteena on ollut kuntalaisten tarpeeseen vastaaminen. Senioriterveysneuvonnan aloittaminen on ollut hyvinvointia tukevista palveluista haastavinta. Alkujaan arvioitiin n. 450 asiakasta palvelun piiriin, kun toteuma ensimmäisenä vuonna oli n. 250. Senioriterveysneuvonta on toiminut ensimmäisen vuoden aikana Tapiola-talolla, Hallituskadulla ja Ikäasemalla, joka on todettu toimivimmaksi ja parhaiten asiakkaita tavoitettavaksi paikaksi. Kuusankoskella avattiin oma vastaanotto, mutta se jouduttiin lopettamaan vähäisen kysynnän takia. Kuusankoskelta palvelu siirtyi Inkeroinen, jossa on vastaanotto tiistaisin ajanvarauksella. Maanantaisin on mahdollista varata aika vastaanotolle Elimäen terveysasemalle. Kouvola vastaanotto on avoinna ilman ajanvarausta keskiviikosta perjantaihin klo 9-12 ja muina aikoina ajanvarauksella.

Gerontologinen sosiaalityö oli vanhoissa kunnissa käytössä vain Anjalankoskella. Sosiaalityön tarve avopuolella on kuitenkin kasvanut merkittävästi varsinkin ikäihmisten parissa lisääntyneiden alkoholi-ongelmien takia. Tältä osin tehdään paljon korjaavaa työtä, koska resursseja ei ole ollut riittävästi ennaltaehkäisevään työhön.

Viime vuonna aloitetut ehkäisevät kotikäynnit muutettiin valtakunnallista linjaa seuraten hyvinvointia edistäviksi kotikäynneiksi, jolloin palveluohjaajien nimike muuttui ehko-palveluohjaajista ehko-palveluohjaajiksi. Ehko-käynnit tehtiin vuonna 2009 80 vuotta täyttävälle kuntalaisille. Käynneillä tehdyn kellotestin tulosten perusteella on mietitty pitäisikö käynti tehdä jo aiemmin. Sekä johtoryhmän että työntekijöiden kannan mukaan harkitaan ehko käyntien aikaistamista niin, että niitä tarjottaisiin 75 vuotta täyttävälle. Käynneillä löytyi myös kuntalaisia, joiden viimeisimmästä lääkärikäynnistä on yli 2 vuotta. Heille tarjotaan aikaa senioriterveysneuvontaan terveydentilan kartoittamista varten.

Palvelutarpeen arviointi on lakisääteinen yli 75-vuotta täyttäneille. Käynti tulee tehdä 7 arkipäivän kuluessa pyynnöstä, johon tällä hetkellä pystytään vastaamaan. Pyyntö voi tulla asiakkaalta itseltään, omaiselta tai yhteistyökumppaneilta. Yhteistyö esimerkiksi seurakunnan kanssa avuntarvitsijoiden löytämiseksi on tärkeää, koska apua tarvitseva ei enää itse välttämättä pysty hakemaan apua tai ei enää näe avuntarvetta. Yhteydenotto toivotaan tehtävän mahdollisimman pian, kun ongelmia on ilmaantunut ja ne huomataan.

Valtakunnallisena tavoitteena on laitusrakenteiden purkaminen. Ikäihmisten palvelujen laatusuosituksen mukaan tavoitteena on, että vuoteen 2012 mennessä 75 vuotta täyttäneistä henkilöistä

- pitkäaikaishoidossa tai laitoshoidossa olisi 3 %
- 5-6% tehostetun palveluasumisen piirissä
- 5-6% saa omaishoidon tukea
- 13-14 % saa säännöllisesti kotihoidontukea
- 91-92% ikäihmisistä asuu kotona itsenäisesti tai kattavan palvelutarpeen arvioinnin perusteella myönnettyjen tarkoituksenmukaisten sosiaali- ja terveyspalvelujen turvin.

Kustannusten kertyminen molemmista toimintatavoista muutosvaiheen aikana, joka voi viedä arvioiden mukaan 5 vuotta, on suuri haaste.

Muistisairauksien osalta varhainen diagnosointi ja lääkityksen aloittaminen ajoissa eivät tällä hetkellä toteudu. Lisäksi tehostetun palveluasumisen mitoitus on Kouvolassa monessa paikassa alakanttiin. Lääni edellyttää toimenpiteitä ja korjauksia asiaan ja siitä on oltu yhteydessä henkilöstöpäällikkö Päivi Karhuun.

Valtakunnallisesti ollaan herättelemässä kampus-ajattelua, jossa kotihoidon ja ympärivuorokautisen hoidon henkilöstö olisi yhteistä ja käytävissä tarpeen mukaan aina siellä missä on suurin tarve. Henkilöstömitoitus ja palveluiden tarjoaminen tulisi saada joustavaksi, ettei ihminen joutuisi hoidontarpeen muuttuessa, esimerkiksi saattohoitovaiheessa, vaihtamaan asuinpaikkaa.

Kotikuntalakiin tuleva muutos venynee syksyyn.

Ikäihmisten neuvoston päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Ikäihmisille järjestettävien kirjastopalveluiden tilanne

Vanne § 21

Vapaaehtoistyöntekijöiden rekrytointitilaisuus järjestettiin Ikäasemalla 10.2.. Kirjaston osalta selvitetään vielä ketkä heidän työntekijöistä ovat vastuuhenkilöitä asiassa. Tarkoituksena on, että vapaaehtoinen hakee valmiiksi pussitetun kirjakassin kirjastosta ja toimittaa sen joko kodin-hoitotoimistoon, josta kodinhoitaja vie sen asiakkaalle, tai suoraan asiakkaalle.

Palvelupäällikkö Kirsi Kiiski kertoi, että rekrytointitilaisuudessa ilmoitettiin 7 vapaaehtoista mukaan toimintaan. Toimintamalli, jossa kuvataan Ikäaseman, kirjaston ja kotihoidon roolit, on nyt mietitty. Vapaaehtoisten välitys on Ikäasemalla. Vapaaehtoiselle ei makseta korvausta käynneistä minkä takia matkat pyritään pitämään kohtuullisina. Rekisteröinnin yhteydessä vapaaehtoiselle hankitaan vakuutus. Vapaaehtoisille pyritään järjestämään muutaman kerran vuodessa koulutus- tai virkistystilaisuuksia.

Kirjastoissa on omat yhdyshenkilöt. Asiakkaasta voidaan tehdä profiilointi, jonka perusteella kirjat valitaan, tai asiakas voi tehdä valinnat itse.

Järjestöjen toivotaan vievän tietoa palvelusta eteenpäin, jotta palvelua tarvitsevat löydettäisiin. Lisäksi esitettiin, että kirjaluettelot tulisi olla helposti luettavassa muodossa. Kutsutaksien käytön mahdollisuutta kirjojen toimittamiseksi lähemmäksi syrjäseuduilla esim. Jaalassa mietittiin.

Ikäihmisten neuvoston päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Kouvola-päivä 8.5.

Vanne § 22

Kouvolan kaupunginhallitus on hyväksynyt toukokuun 8. päivän viralliseksi Kouvola-päiväksi, jota juhlitaan jatkossa vuosittain. Päivän avulla pyritään tuomaan esille kaupungin kokonaisuutta, moninaisuutta ja me-henkeä.

Ensimmäistä Kouvola-päivää vietetään lauantaina 8.5. Kaupungin eri puolille toivotaan ohjelmaa, avoimien ovien tapahtumia ja ilmaispalveluita. Pääjuhlaa, jonka ohjelma on aitoa kouvolaista, vietetään tänä vuonna Kouvola-talon musiikkisalissa klo15.00. Pääjuhla on tarkoitus järjestää eri vuosina eri puolilla kaupunkia eri teemoilla. Teemat voivat vaihdella maaseudun osaamisesta perinnetyön kautta esim. rautatiekulttuuriin. Tämän vuoden teemana on Minun Kouvola, yhteinen kotikaupunkimme.

Ikäasema ja Etappi ovat auki ja molemmissa on kahvitarjoilu. Kirkkokerroksia varten on järjestetty linja-autokuljetus Anjalaan, Sippolaan, Elimäelle, Voikkaalle, Valkealaan ja Jaalaan. Kouvola-talolla on markkinat klo 13-15. Neuvoston toivotaan olevan kertomassa toiminnastaan Ikäasemalla, Kouvola-talolla ja Etapissa esimerkiksi tasatunnein.

Palvelupäällikkö Kirsi Kiiski kertoi järjestelyjen osalta aikataulun olleen alusta alkaen tiukka. Tämän takia eläkeläisjärjestöille ei ole ehditty toimittaa erillistä pyyntöä mukaan lähdöstä. Mikäli järjestöiltä löytyy halua ja mahdollisuuksia esittäytyä Kouvola-talolla tai Ikäasemalla kannattaa olla yhteydessä kulttuuritoimenjohtaja Anne Erikssoniin. Pohjoisen ja eteläisen alueen kirkkokierrokset rahoitetaan haja-asutusalueiden käyttöön tarkoitettusta rahastosta ja tämän takia kierroksia ei järjestetä Kouvolan ja Kuusankosken alueella.

Etapissa on viihteellistä ohjelmaa ravitsemuksesta ja tasapainosta kertovien luentojen lisäksi.

Ikäihmisten neuvostosta Kouvola-päivään osallistuvat

- Seppo Skyttä ja Anneli Henttu Etapissa
- Jouko Mäkelä Ikäasemalla
- Marjatta Nykänen kirkkokierroksella.

Ikäihmisten neuvoston päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Esite Ikäihmisten neuvostosta

Vanne § 23

Marjatta Nykänen on valmistellut Ikäihmisten neuvostoa koskevan esitteen. Esitepohja on lähetetty perusturvan viestintävastaava hallintosihteeri Eija Tiitiselälle kommentoivaksi ja käsiteltäväksi.

Tiitinen pyysi miettimään käytetäänkö esitteessä ent. Anjalankoski tai jotain muuta paikan nimeä, koska virallisesti Anjalankoskea ei enää ole. Esitteen koon osalta joudutaan vielä tarkastamaan pystyykö tulostuspalvelu taittamaan ko. kokoisen esitteen. Esitteet kannattaa tehdä taitto-ohjelma InDesignilla, koska tulostuksen jälki on parempi ja taitto onnistuu tulostuksen yhteydessä, eikä esitteitä tarvitse taitella käsin.

Esitteiden hinta on A4-väritulosteena 50-100 kpl 0,60 e/kpl, 101-199 kpl 0,40 e/kpl ja yli 200 kpl 0,25 e/kpl. Yhteen esitteeseen menee aina kaksi A4 sivua.

Puheenjohtajan ehdotus:

Käytetään esitteessä ent. Anjalankoski kohdalla Inkeroinen ja poistetaan muiden kaupunginosien edestä ent., koska muiden vanhojen kaupunkien nimet ovat edelleen käytössä.

Tilataan esitettä yhteensä 1000 kpl.

Ikäihmisten neuvoston päätös:

Puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin.

Vanhustyön keskusliiton järjestämä aluetapaaminen

Vanne § 24

Vanhustyön keskusliitto järjestää Kymenlaakson, Etelä-Karjalan ja Etelä-Savon jäsenyhteisöjen aluetapaamisen Kouvola-talolla 11.5.2010. Tänä vuonna kutsutaan myös vanhusneuvostojen edustajia mukaan. Rajallisten tilaresurssien vuoksi neuvostoista kutsutaan kaksi henkilöä kuulemaan ajankohtaisista asioista ja ottamaan osaa keskusteluun.

Puheenjohtajan ehdotus:

Koska ilmoittautuminen on 23.4. mennessä, työvaliokunta esittää, että tilaisuuteen osallistuvat Jouko Mäkelä ja Oiva Tammi.

Ikäihmisten neuvoston päätös:

Puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin.

Kuulumisia kyliltä

Vanne § 25

Kuulumiset kyliltä sarjan päättävät Kuusankoski ja Valkeala.

Kuusankosken osalta Seppo Skyttä on ollut yhteydessä asumispalvelujohtaja Ulla Leskijärveen, joka kertoi Kuntaliitoksen myötä tulleista muutoksista seuraavaa:

Tähteen palveluasunnot käynnistettiin kesäkuussa 2009. Yksikkö on 46 paikkainen, joista 10 on aikuissosiaalityön käytössä. Mäkikylän palvelukeskuksen Iltarusko- ja Kodinonni- yksiköistä siirtyi 18 asukasta Tähteen palveluasuntoihin syksyllä 2009, jonka jälkeen Kodinonni ja Iltarusko muutettiin 1.1.2010 alkaen tehostetun palveluasumisen yksiköiksi.

Mäkikylästä siirrettiin 5 hoitajan vakanssia Tähteen yksikköön. Tämä päätös perustui entisen Kuusankosken kaupunginhallituksen päätökseen. Mäkikylän palvelukeskuksen hoitotyön mitoitus on alle valtakunnallisen minimisuosituksen vanhainkotiosastoilla 1 ja 2 sekä Kissankellon että Ruusulan palvelukodissa. Tähän vajeeseen on palkattu ylimääräisiä hoitajia. Tavoitteena on, että vuoden loppuun mennessä saadaan siirrettyä muualta vapautuvia vakansseja Mäkikylään ja Ruusulaan.

Mäkikylässä on tehostetun palveluasumisen lyhytaikaishoitopaikkoja 6 ja Kettumäen palvelukeskuksessa ostopalveluna 4. Päiväkeskus Tempo toimii edelleen Mäkikylän tiloissa, mutta on hallinnollisesti kotihoidon alaisuudessa.

Lääkäripalveluiden osalta sopimus MedOnen kanssa päättyy 30.4.10. Sopimukseen on sisältynyt lääkärinkäynti Mäkikylässä ja Ruusulassa kerran viikossa yht. 7 tuntia. Ylilääkäri Anssi Lahdelta saadun tiedon mukaan 1.5.2010 alkaen lääkäripalvelut hoituvat Suomen geriatriakeskuksen lääkäreiden toimesta. Tuntimääristä ja käyntiajoista ei ole vielä tietoa.

Kuusankosken terveyskeskuspalveluja ei ole pidetty hyvänä, koska lääkäreitä on ollut vain 2, ja aikoja on ollut erittäin vaikea saada.

Valkealan osalta Oiva Tammi kertoi terveiset Valkeala-kodilta, jossa vaihtuvuus on ollut iso. Odotusajat eivät kuitenkaan ole pitkiä, jos kriteerit ovat selkeät. Asiakkaat ovat pääosin entisiä valkealalaisia.

Terveyskeskuksen toimintaan ollaan Valkealassa erittäin tyytyväisiä. Lääkäreitä on riittävästi ja ajan saa nopeasti.

Ikäihmisten neuvoston päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Vakaat-työryhmän kysely

Vanne § 26

Marjatta Nykänen kertoi Vakaat-työryhmän tekemän kyselyn tuloksista. Kysely toteutettiin kaikille avoimena nettikyselynä Kouvolan kaupungin nettisivuilla 1.-28.2.. Kyselyyn pystyi vastaamaan myös paperiversiona Kouvolan kirjaston eri toimipisteissä, Kuusankosken Etapissa ja Kouvolan Ikäasemalla 26.1.-20.2. välisenä aikana. Lisäksi kyselylomakkeita jaettiin paikallisten eläkeläisjärjestöjen tilaisuuksissa ja osalle Kouvolan kotihoidon asiakkaista. Vastauksia kyselyyn saatiin 833 kappaletta. Kyselystä tiedotettiin Start-keskuksen nettisivuilla, Kouvolan Sanomissa, Pk-lehdessä, Kymenlaakson radiossa ja Vartti-lehdessä.

Vastaajista lähes 70 % oli naisia ja yli 80 % oli yli 64-vuotiaita. 32 % vastaajista oli kaatunut viimeisen vuoden aikana ja n. viidenneksellä kaatuminen johti vammaan.

Vastaajien mielestä kaatumisten ehkäisytyössä pitäisi paneutua tasapainoa ja lihaskuntoa parantavaan liikuntaan. Hyvänä vaihtoehtona tasapainon ja lihaskunnan ylläpitämiseksi nähtiin Ikäaseman tasapainojumppa. Kotihoidon asiakkaille toivottiin kuntouttavaa "iskuryhmää", joka kävisi jumppauttamassa säännöllisesti. Lisäksi pidettiin tärkeänä liikuntatuokioiden, yksilöllisen ohjauksen ja kuntoutuksen järjestämistä heille, jotka eivät enää jaksa/pysty osallistumaan eri pisteissä järjestäviin tapahtumiin.

Päällimmäisenä avoimista vastauksista esiin nousi katujen hoidon ja hiekoituksen tärkeys kaatumisten ehkäisyssä. Monella vastaajalla oli toiveena, että katuja ei aurattaisi liukkaiksi, vaan käytettäisi lumen pintaa karhentavaa terää. Lisäksi todettiin, että kaatumistapaturmia voidaan välttää sillä, että liikutaan varovasti, huolellisesti ja jätetään turha kiire pois.

Ikäihmisten neuvoston päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Muut asiat

Vanne § 27

Anna-Maija Hinkkanen Kouvolan Liikenneturvan aluetoimistosta tarjoaa vanhusneuvostoille ja niiden kautta myös kunnissa toimiville eläkeläis- ja iäkäsjärjestöille ohjelmanumeroa ensi syksyn ja tulevan talven koontumisiin: Miten pysyisin pystyssä? -teemaluento liukkaudesta.

Koulutustilaisuus on maksuton ja ne toteutetaan varausjärjestyksessä.

Tilaaajapäällikkö Eila Kohopää ilmoitti, että Ikäpoliittiseen ohjelmaan liittyen on valmistelussa Hyvää Asumista -seminaari vanhusten viikolle 5.10. Myöhemmin selvisi, että samana päivänä on Sosiaali- ja terveys- turvan järjestämä koulutustilaisuus. Tapahtumia ei voida kuitenkaan järjestää samalle päivälle. Uutta päivää etsitään ja vanhusten viikon tilaisuuksien suunnittelua voidaan jatkaa ilman tätä päällekkäisyyttä.

Vanhusten viikon tilojen vuokriin liittyen Eila Kohopää pyysi ilmoittamaan, että syksyllä katsotaan rahatilannetta ja talousarvion pitävyyttä ja mietitään tarvittavia toimenpiteitä.

Ikäihmisten neuvostolle on toimitettu kirje, jossa pyydetään kiinnittämään huomiota siihen, että kuljetustuki on laitoksissa oleville eri kunnissa ja kaupungeissa erilainen. Työvaliokunta on päättänyt, että asia siirretään perusturvalautakunnan käsiteltäväksi.

Hallintojohtaja Jari Niemelältä on tullut toimielinten sihteeille kirje, jossa pyydetään kysymään toimielinten jäseniltä, kieltäkö joku osoitteensa, puhelinnumerosa ja sähköpostiosoitteensa julkaisemisen kaupungin sivuilla.

Työvaliokunnan seuraava kokous on keskiviikkona 2.6. klo 10.00 Tapiola-talolla.

Neuvoston seuraavaksi kokousajaksi ehdotetaan 15.6. klo 10.00 Anjalankoskella.

Puheenjohtajan ehdotus:

Jäsen, jonka yhteystietoja ei saa ilmoittaa kaupungin sivuilla, ilmoittaa asiasta sihteerille. Muilta osin merkitään tiedoksi.

Ikäihmisten neuvoston päätös:

Puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin.
